

Hur vet jag att hästen är frisk?

Jag som tävlingsryttare har nog generellt sett en god uppfattning om min häst är frisk. Med daglig visitation kommer jag att komma långt i min bedömning om min häst utgör en smittrisk.

Vissa "sjukdomar" påverkar hästens allmäntillstånd och förmåga till prestation på olika sätt. En sjuk häst ska ju såklart inte utsättas för hårt arbete.

Vid den dagliga visitationen av din häst är det bra att ha koll på:

Temperatur Normalt har en häst 36,9 - 38,2 grader. Obs! Varje häst har en individuell normaltemp. Kontrollera gärna denna morgon och kväll under några dagar när hästen är frisk.	Puls Normalt har hästen mellan 28 - 40 hjärtslag per minut. Du kan känna pulsen bland annat på undersidan av ganaschen där det löper ett blodkärl, men även nere vid kotan där den är som bredast. Vid sidan av ögat, alltså vid tinningen. På utsidan av bakbenet, strax nedan om hasen. Känn lätt med fingertopparna. Kan kräva lite träning!	Tarmljud Lägg örat tätt intill och lyssna i flanken. På vänster sida hörs normalt ett bubblande och gurglande, på höger sida lite längre mellan tarmljuden, ett par ljud per minut.	Slemhinnor Lyft på överläppen och bedöm slemhinnans färg ovanför tänderna. Normalt ljus rosa, men färgen kan variera vid olika tillstånd från mycket blek till blågrå-rödaktigt missfärgad.
Allmäntillstånd Är hästen lugn? Orolig? Skrapar med hovarna? Vill hästen lägga sig?	Aptit och törst När åt och drack hästen senast? Hur mycket?	Andning I vila tar hästen normalt 8 -16 andetag per minut.	Avföring Avföring När släppte hästen senast en hög? Normal konsistens? Torr? Blöt? Diarré?

Hur stor risk finns det att det finns smittsam sjukdom i mitt stall?

En intressant frågeställning är om jag på "heder och samvete" verkligen kan garantera att min häst inte vistats i en stall där det förekommer smittsam sjukdom eller misstanke om smittsam sjukdom.

Med rätt rutiner i stallet kan risker för smitta minskas avsevärt.

Det finns färdiga checklistor som du kan använda för att riskbedöma ditt stall. Riskbedömningschecklistan är sedan hjälpmedel för att göra de smittskyddsförbättringar som kan behövas i ditt stall.

Hästägarförsäkran

I samband med en anmälan till tävling lämnar du en så kallad hästägarförsäkran.

Där försäkrar du att din häst är frisk och att den inte vistats i stall där smittsam sjukdom finns eller misstänks.

Punkten 5 och 6 i Tävlingsreglementet TR I, moment 112 - Ryttarens ansvar - talar också om att du försäkrar dessa saker för perioden tre veckor före tävlingens början.

Villkor för anmälan ✕

Genom anmälan förbinder du dig att senast på första betaldagen enligt propositionen för tävlingen tillse att betalning för anmälan enligt arrangörens villkor är angivet konto tillhanda. Du måste alltså själv hålla reda på att en betalningstransaktion kan kräva upp till 3 bankdagar och att betalning inte räknas arrangören tillhanda förrän transaktionen är slutförd. Skulle detta missas kommer din anmälan med automatik att strykas från den lista över anmälningar som tillställs arrangören och du är inte garanterad en plats men fortfarande betalningsskyldig för din anmälan. Samtidigt intygar du på heder och samvete för varje häst du har anmält att den inte har visat några tecken som kan tyda på smittsam sjukdom, att den inte har vistats i ett stall där en smittsam hästsjukdom dig veterligen har förekommit, att den inte heller på något annat sätt har varit i kontakt med en häst, som såvitt känt kan misstänkas ha haft eller ha en smittsam sjukdom, att den är erforderligt tränad för tävlingsdeltagande och att den i övrigt såvitt du vet är fullt frisk och att ovanstående också gäller fram till tävlingsdagen. Läs mer i Tävlingsreglemente I mom 112 Ryttarens ansvar.

Godkänn villkoren och skapa anmälan

Avbryt

Tävlingsreglemente

Gäller från och med 1 januari 2019

I GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

Moment 112 Ryttarens ansvar

Ryttare som ska delta i ridsporttävling i Sverige respektive i internationell tävling har ansvar för att över allt prioritera hästens välmående, och att:

1. Förvissa sig om att hästen är fullt frisk.
2. Förvissa sig om att startande häst är i tävlingsmässigt skick.
3. Förvissa sig om att hästen inte fått otillåtna medicinska preparat eller otillåten medicinsk behandling före start.
4. Inte själv ha intagit otillåtna medicinska preparat.
5. Förvissa sig om att hästen under de senaste tre veckorna före tävlingens början inte visat några tecken på smittsam sjukdom.
6. Förvissa sig om att hästen under de senaste tre veckorna före tävlingens början inte vistats i stall där smittsam sjukdom förekommit, inte heller i stall där misstanke om sådan sjukdom förekommit.
7. Förvissa sig om att hästen är erforderligt tränad för tävlingsdeltagande.
8. Förvissa sig om att hästens välmående inte påverkas av tävlingen.

Code of Conduct

1. Inom all hästsport är omsorgen om och omvårdnaden av hästen av yttersta vikt.
2. Hästens välbefinnande skall alltid komma i första hand, före krav från uppfödare, tränare, ryttare, ägare, hästhandlare, organisatör, sponsorer, media och funktionärer.
3. Hästens hälsa och välfärd måste garanteras vid all hantering av hästens väl som vid all veterinär behandling.
4. Högt ställda kvalitetskrav på fodermedel, hygien, hälsa och säkerhet för hästen måste uppfyllas.
5. Tänk på hästens närmiljö. Ventilation, utfodring och vattning måste fungera tillfredsställande. Detta gäller också under transport av hästen.
6. Det är viktigt att ständigt verka för ökad utbildning och ökade kunskaper om hästhållning och träning.
7. För hästens bästa är det väsentligt att ryttaren är kompetent och kunnig och dessutom i god fysisk kondition.
8. Hästen är en levande varelse och detta måste beaktas vid all ridning och träning. Metoder som FEI och Svenska Ridsportförbundet anser olämpliga får inte användas.
9. Svenska Ridsportförbundet skall på ett lämpligt sätt kontrollera att medlemmar, ridklubbar och distrikt värnar om hästens välfärd.
10. De nationella och internationella bestämmelser som gäller inom ridsporten beträffande hästens hälsa och välfärd måste följas inte bara under nationella och internationella tävlingar utan också under träning. Tävlingsregler och bestämmelser måste ständigt granskas för att säkerställa hästens välbefinnande.

Definition av smittsam sjukdom:

Smittsam sjukdom är infektion som kan överföras direkt och indirekt mellan hästar. Infektionsämnen kan vara sjukdomsframkallande virus, bakterier eller svamp. Vissa smittsamma sjukdomar är anmälningspliktiga, till exempel salmonella, kvarka, hästinfluensa och virusabort.

Andra smittsamma sjukdomar är inte anmälningspliktiga, till exempel ringorm, rotavirus, rhinitvirus, streptotrikos, löss och ekvint herpesvirus 4.

Samtliga smittsamma sjukdomar omfattas av hästägareförsäkringen och tävlingsreglementet, inte enbart anmälningspliktiga sjukdomar, enligt SVA:s tolkning.

Många gånger har inte smittoämnet fastställts eller symptomen utretts och därför ingår även formuleringen "hästar med symptom på smittsam sjukdom" i hästägareförsäkringen och andra biosäkerhetsrutiner. Exempel på symptom på smittsam sjukdom är feber, hosta, näsflöde, diarré, hårlösa fläckar och kastning av föl. När symptomen är utredda och i de fall symptomen säkert kan hänföras till annat än smittsam sjukdom kan biosäkerhetsrisken anses undanröjd.

Förkylning räknas till smittsam sjukdom, eftersom virus och bakterier som orsakar luftvägsinfektioner orsakar ordentliga streck i räkningen för många tävlingshästägare och för andra hästverksamheter och stuterier. Det som i början ser ut att vara en enklare förkylning visar sig dessutom många gånger vara till exempel kvarka eller virusabort. Har man inte hållit sina hästar isolerade då, eller har tillåtit sådana hästar samlas på ett evenemang, kan spridningen bli större än nödvändigt.

Hur ska jag tänka med smittskydd om jag besöker och hanterar hästar som står i olika stall?

SLU har nyligen presenterat ett forskningsresultat där man undersökte hur kvarkabakterier kan överföras mellan hästar via människors kläder. (EHV-1 är dock ett herpesvirus – inte bakteriell). I studien undersöktes hur länge kvarkabakterier överlevde på två sorters textilmaterial, T-shirt respektive jacka, samt hur många bakterier, av alla sorter, som fastnar på en ärm vid ordinarie hantering av hästar. *Studien visade att kvarkabakterierna överlevde minst ett dygn* på båda tygmaterialet, och överlevnaden var betydligt längre på T-shirttyget än på jacktyget. Resultaten visade också att stora mängder bakterier fastnade på försökspersonernas armar vid vanlig hantering av en häst.

Studien visar även att risken är stor att personer som besöker flera stallar samma dag för med sig bakterier om de inte byter kläder. Hästägare rekommenderas att tillhandahålla goda handtvättsmöjligheter och till exempel en tunn överdragsjacka för veterinärer, hovslagare och andra besökare som åker mellan olika stall.

Vad som händer med kvarkabakterierna när kläderna tvättas i maskin har undersökts i andra studier, och rekommendationen är att kläder ska tvättas i 60 grader, vilket sällan sammanfaller med tillverkarnas tvättråd för ridkläder.

– Samtidigt är det så att om du tvättar kläderna så att smutsen är borta, så försvinner även bakterierna som har sitt fäste i smutsen. Det betyder alltså att om kläderna bara är ordentligt tvättade, ska det inte vara några problem med smittrisk, och dessutom har ju tiden gått medan du tvättar kläderna, säger Susanna Sternberg Lewerin, professor i epizootologi och smittskydd vid Institutionen för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap, på SLU.

Byt kläder mellan stall, och tvätta i minst 60 grader!

Bra länkar om smittskydd

Statens veterinära anstalt (SVA)

<https://www.sva.se/djurhalsa/hast>

https://www.sva.se/globalassets/redesign2011/pdf/djurhalsa/hast/om_smitta_drabbar_stall.pdf

<https://www.sva.se/globalassets/redesign2011/pdf/djurhalsa/hast/halsoovervakning-hast.pdf>

Ridsportförbundet

http://www.ridsport.se/ImageVaultFiles/id_73548/cf_559/TR_I_2019_Gemensamma.PDF

<http://www.ridsport.se/Tavling/Hastvalfardantidopning/Nyheter/Smittskydd-tilldigsomtavlar/>

<http://www.ridsport.se/Tavling/Hastvalfardantidopning/Smittskyddspolicy/>

<http://www.ridsport.se/Tavling/Hastvalfardantidopning/Nyheter/Smittskyddallasvartansvar/>

<http://www.ridsport.se/Tavling/Hastvalfardantidopning/Smittskydd/>

<http://www.ridsport.se/RidklubbRidskola/Nyheter/2015/01-03/Stoppakvarkanistalldorren/>

www.hastsverige.se

HästSverige är kunskapssajten för dig som vill lära mer om hästar. På www.hastsverige.se hittar du aktuellt kunnande och vetenskap om allt som rör hästen. De myndigheter och organisationer som står bakom, värnar alla om behovet av kunskap om häst som vilar på vetenskaplig grund: Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) ; Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA); Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS); Stiftelsen Hästforskning (SHF); Svenska Djurskyddsföreningen; Agria Djurförsäkring

Distriktsveterinärerna

<http://www.distriktsveterinärerna.se/dv/tips-och-rad/hast---tips-och-rad.html>

<http://www.distriktsveterinärerna.se/dv/vara-tjanster/hast/kann-din-hast-bast.html>

Checklistor för smittskyddsarbete och riskbedömning

http://www.miljohusesyn.nu/userfiles/file/MHS_2012_72%20dpi.pdf

Tänk på smittskyddet!

Några små saker som gör det enkelt att begränsa smittorisk mellan olika stall:

- Inte ha samma kläder i olika stall utan att ha tvättat kläderna emellan (helst i 60 grader)
- Inte ha samma skor i olika stall utan att ha rengjort (helst med Virkon) emellan
- Inte använda samma borstar etc. i olika stall (och hos oss gäller att varje häst har sina egna borstar)
- Tvätta händerna noga, använd gärna handsprit